

DAN TRGOVIŠTA SVETOG IVANA ZELINE

16.10. 2019.

Danas smo posjetili manifestaciju „Dan trgovišta Svetog Ivana Zeline“ koju su na glavnom gradskom trgu organizirali Muzej Sveti Ivan Zelina i Turistička zajednica grada Svetog Ivana Zeline.

Manifestacija se organizira kao sjećanje na 16. listopada 1328. godine kad je ban Mikac Mihaljević izdao ispravu kojom Zelini dodjeljuje prava slobodnog kraljevskog trgovišta.

POVELJA BANA MIKCA

Mi Mikac, ban čitave Slavonije i župan Šomodijski objavljujemo svima kojih se to tiče sadržajem ove isprave, da bilo koji ljudi slobodnog staleža koji bi htjeli radi življenja doći u slobodno selo gospodina našega dođu kralja tj. u trgovište Zelina koje se nalazi u Moravču, da slobodno i sigurno borave uz takve uvjete da bilo tko od njih pošto položi jamstvo ne može od bilo koga zbog istog jamstva biti uznemiravan. Stoga želimo da u istom trgovištu zvanom Zelina ili, u slobodnom selu gospodina našega kralja prije spomenutom se obdržava slobodni sajam svakog tjedna u četvrtak prema starim običajima. Želimo također da stranci koji dolaze u rečeno trgovište radi sajma sa svojom trgovačkom robom ne mogu biti ni na kakav način uznemiravani. Isto tako dopustili smo istim hospotima (došljacima) koji žele doći u rečeno slobodno selo gospodina našega kralja ili slobodno trgovište radi boravljenja da uživaju slobodu od tri godine od dana njihova dolaska; a pošto prođu te tri godine nama ili našem službeniku dužni su dati i platiti za svaku godinu na blagdan blaženog Martina mučenika od svake kuće po dvanaest denara banskih. Isto tako dopustili smo njima da poslije polaganja zakletvi nisu dužni dati denara krivnje nama ili našem službeniku. Dano u Križevcima, na blagdan blaženoga Gala mučenika, godine Gospodnje tisuću tristotine dvadeset i osme (16. listopada 1328.)

Vitezovi zelingradski

„Vitezovi zelingradski“ su udruga koja se bavi proučavanjem i prezentiranjem srednjovjekovne povijesti Zelingrada i života u njemu u 15. i 16. stoljeću. Udruga je osnovana 2007. godine u Svetom Ivanu Zelini.

Članovi udruge su se specijalizirali za pojedina područja poput mačevanja, bojnih naprava, streličarstva, vatrenog oružja, konjaništva, srednjovjekovne kuhinje, srednjovjekovnih kostima, numizmatike.

Foto: Jasna Žagar

Konjički klub Zelingrad

Konjički klub Zelingrad je udruga koja se bavi rekreativnim jahanjem i školom jahanja. Cilj udruge je da svi ljubitelji konja, jahači i oni koji to žele postati uživaju u spoju emocija, ljepote i dobrog druženja, planiranje i razvoj konjičkog sporta, organiziranje i provođenje sportskih treninga, organiziranje savjetovanja i tečajeva s ciljem osposobljavanja i dodatnog obrazovanja članova kluba.

Foto: Jasna Žagar

Stari zanati: Lončarstvo

Lončarstvo je umijeće proizvodnje keramičkih posuda od gline i jedno je od prvih zanata koji su se pojavili s nastankom ljudske kulture. Postupak se vrši oblikovanjem vlažne gline uz pomoć priprostijeg ručnog kola ili masnije gline uz upotrebu mnogo bržeg nožnog lončarskog kola.

Kad se posuda oblikuje, sljedeća faza u proizvodni je njezino ukrašavanje linijama nekim oštrim predmetom

Foto: Jasna Žagar

ili otiscima u meku površinu. Ovi ukrasi kasnije se mogu bojiti nanošenjem boje kistom, nakon čega se suše na zraku. U završnoj fazi osušeno posuđe ide na pečenje na otvorenoj vatri ili u posebne zatvorene lončarske peći na temperaturi od 800 do 1000°C.

Medenjaci i licitar za profesoricu

Licitar je šareno ukrašeni kolač od slatkoga tijesta kakav se tradicionalno proizvodi u središnjem i nizinskome dijelu Hrvatske; također i obrtnik (medičar) koji ga proizvodi, a izrađuje i druge medenjake, napitke od meda (medica, gvirc), svijeće i zavjetne darove od očišćenoga i prerađenoga voska te ih prodaje ponajprije na sajmovima i proštenjima.

Sastojci za medenjake:

- 150 g ulja (možete koristiti i neku drugu masnoću poput svinjske masti)
- 150 g šećera
- 150 g meda
- 360 g mekog brašna
- 1 cijelo jaje
- dva prstohvata sode bikarbone
- malo cimeta ili začina za medenjake
- po želji u njih možete dodati i nekoliko žlica mljevenih oraha ili ukrasiti ih orahom na vrhu.

Običaj darivanja licitara kojim mladić djevojci iskazuje svoju privrženost i ljubav duboko je ukorijenjen u hrvatskoj kulturi. Zahvaljujući velikom umijeću te svojstvenom načinu oslikavanja koje su hrvatski obrtnici prenosili i razvijali s generacije na generaciju licitar je danas postao jedan od nacionalnih simbola te predstavlja autohtoni hrvatskih tradicijski suvenir.

Foto: Jasna Žagar

Pozdrav iz Zeline!

Foto: Jasna Žagar

Vaši automehaničari 3.B razreda i prijatelji

Foto: Jasna Žagar